Parlaimint na hEorpa
2019-2024

An Coiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne

2023/2152(DEC)

25.1.2024

TUAIRIM

ón gCoiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne

chuig an gCoiste um Rialú Buiséadach

maidir le hurscaoileadh 2022: An Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne
(2023/2152(DEC))

Rapóirtéir don tuairim: Robert Biedroń

Aontaithe san éagsúlacht

MOLTAÍ

Iarrann an Coiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne ar an gCoiste um Rialú Buiséadach, mar an coiste atá freagrach, na moltaí seo a leanas a ionchorprú ina thairiscint i gcomhair rúin:

A. dde bhrí go luaitear in Airteagal 8 CFAE go mbeidh sé d'aidhm ag an Aontas ina ghníomhaíochtaí uile neamhionannais a dhíothú, prionsabal an phríomhshruthaithe inscne a bhunú agus comhionannas inscne idir fir agus mná a chur chun cinn; de bhrí nach mór comhionannas inscne a ionchorprú i mbeartais uile an Aontais, lena n-áirítear trí bhuiséadú inscne ar gach leibhéal den phróiseas buiséadach;

B. de bhrí go bhfuil foireann EIGE rannpháirteach go gníomhach i malartú dea-chleachtas agus gníomhaíochtaí Líonra Gníomhaireachtaí an Aontais Eorpaigh(EUAN) agus a fholíonraí, chun a shineirgí a fhorbairt amhail acmhainní daonna, bainistiú foirgneamh, seirbhísí TF agus slándáil, comhar agus malartú dea-chleachtas le gníomhaireachtaí eile de chuid an Aontais d'fhonn éifeachtúlacht a fheabhsú; de bhrí go bhfuil céimeanna réamhghníomhacha glactha ag EIGE chun bearta leanúnacha a chur i bhfeidhm chun cothromaíocht inscne a fheabhsú i measc a fhoirne;

C. de bhrí go léirítear in Innéacs Comhionannais Inscne 2023 nach bhfuil ach méadú beag 1.6 pointe déanta ag na Ballstáit chun 70.2 a bhaint amach, agus go bhfuil comharthaí cúlchéimnithe ag roinnt réimsí, go háirithe maidir le méadracht eacnamaíoch agus ioncaim[1]; de bhrí gur bunaíodh an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE) chun rannchuidiú le cur chun cinn an chomhionannais inscne san Aontas, agus chun an cur chun cinn sin a neartú, lena n-áirítear príomhshruthú inscne i mbeartais uile an Aontais agus sna beartais náisiúnta a eascraíonn astu, an comhrac i gcoinne an idirdhealaithe bunaithe ar inscne, agus feasacht shaoránaigh an Aontais ar chomhionannas inscne a ardú;

D. de bhrí go bhfuil práinn mhéadaitheach ann don Aontas dul chun cinn a dhéanamh maidir lena Straitéis maidir le Comhionannas Inscne, i bhfianaise géarchéimeanna leanúnacha amhail cogaí, an ghéarchéim aeráide, boilsciú, agus an fhrithfhreagairt i gcoinne chearta na mban, go háirithe sláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe (SRHR) san Aontas agus ar fud an domhain; de bhrí go bhfuil riosca ag baint leis na géarchéimeanna atá ann faoi láthair ina dhiaidh sin go gcuirfear moill ar iarrachtaí chun comhionannas inscne a bhaint amach agus go bhfuil baol ann go gcuirfí bac ar theachtadh iomlán chearta na mban; de bhrí go ndéanann an bhochtaineacht nó an t-eisiamh sóisialta difear níos measa do mhná san Aontas ná d'fhir; de bhrí go gcuireann a ról mar phríomhchúramóirí sa teaghlach méid díréireach d'obair chúraim agus tí gan phá ar mhná, a bhfuil ról ríthábhachtach acu ina leith sin; de bhrí gurb ionann an bhearna phá idir na hinscní san Aontas agus 13 %, le héagsúlachtaí idir na Ballstáit; de bhrí go bhfuil roinnt impleachtaí ag an mbearna phá idir na hinscní, lena n-áirítear bearna 29 % i dteidlíochtaí pinsin, lena gcuirtear mná scothaosta i mbaol bochtaineachta agus eisiaimh shóisialta níos mó; de bhrí nach gcloítear i gcónaí leis an gceart chun pá chomhionainn as obair chomhionann agus go bhfuil sé fós ar cheann de na dúshláin is mó sna hiarrachtaí chun idirdhealú pá a chomhrac; de bhrí go bhfuil sé ríthábhachtach

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

idirdhealú idir fir agus mná a chomhrac maidir le rochtain ar fhostaíocht agus ar obair, agus comhionannas a chur chun cinn i ngairmeacha agus i gcatagóirí gairmiúla sa ghairmoiliúint; de bhrí gur cheart do na Ballstáit infheistíocht phoiblí a mhéadú i mbeartais arb é is aidhm dóibh, go díreach nó go hindíreach, gníomhú in aghaidh éifeachtaí diúltacha na géarchéime costais mhaireachtála ar mhná ina n-éagsúlacht uile, rochtain ar sheirbhísí poiblí ardcháilíochta inacmhainne a ráthú do chúram, oideachas, sláinte, lena n-áirítear sláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe, agus tithíocht, agus chun íospartaigh foréigin inscnebhunaithe a chosaint;

E. de bhrí gur EUR 8,432,920 a bhí i mbuiséad críochnaitheach na hInstitiúide Eorpaí um Chomhionannas Inscne (‘EIGE’) don bhliain airgeadais 2022, arb ionann é agus laghdú 3 % i gcomparáid le 2021 (EUR 8,693,358); de bhrí gur ó bhuiséad an Aontais a eascraíonn buiséad iomlán na hInstitiúide;

1. á mheabhrú gur bunaíodh EIGE chun rannchuidiú le cur chun cinn an chomhionannais inscne san Aontas agus é a neartú trí thaighde ardcháilíochta agus sonraí inchomparáide a chur ar fáil, chun cabhrú leis na hinstitiúidí Eorpacha agus leis na Ballstáit comhionannas inscne a phríomhshruthú ina mbeartais uile agus idirdhealú inscnebhunaithe a chomhrac; á chur i bhfáth, dá bhrí sin, go bhfuil ról ríthábhachtach ag EIGE maidir le sonraí agus faisnéis riachtanach a bhailiú, a anailísiú, a phróiseáil agus a scaipeadh do lucht déanta beartas, do bheartais an Aontais Eorpaigh agus a Bhallstát faoi seach; á chur in iúl gur geal léi go háirithe obair leanúnach na hInstitiúide ar an Innéacs Comhionannais Inscne agus a rochtain ísealtairsí ar fhaisnéis do shaoránaigh; ag cur béim ar an ngá atá le beartais chomhionannais inscne agus uirlisí príomhshruthaithe inscne a chomhtháthú ar bhealach níos láidre agus níos éifeachtúla; ag athdhearbhú a glaonna arís agus arís eile go ndéanfaí tuilleadh acmhainní foirne, lena n-áirítear foireann reachtúil, a leithdháileadh ar EIGE i bhfianaise éileamh práinneach méadaitheach, cúnamh teicniúil agus iarrataí ar a sheirbhísí; á iarraidh, dá bhrí sin, go ndéanfaí méideanna níos mó a leithdháileadh i mbuiséad na hInstitiúide chun go mbeidh siad in ann feabhas a chur ar a gcumais earcaíochta agus taighde chun a gcuid oibre agus a n-aschur a fheabhsú tuilleadh i bhfianaise géarchéimeanna agus frithfhreagairtí ina dhiaidh sin i gcoinne an chomhionannais inscne agus daoine LGBTIQ+ a dhéanann difear díréireach do mhná;

2. á chur i bhfáth a thábhachtaí atá sé neamhionannais agus éagóracha in aghaidh na mban a chomhrac; á iarraidh go ndéanfadh an Coimisiún agus na Ballstáit gníomhaíocht phráinneach a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar an mbochtaineacht agus ar neamhionannais mhéadaitheacha i measc na mban, go háirithe i measc grúpaí i gcásanna leochaileacha, lena n-áirítear máithreacha aonair, mná faoi mhíchumas, mná ciníochaithe, mná LGBTIQ+, mná imirceacha agus dídeanaithe, mná scothaosta, mná i gceantair thuaithe nó i gceantair tearc ar dhaonra; á thabhairt dá haire go bhféadfaí é sin a bhaint amach trí chomhlíonadh a dhéanamh ar an ngá atá le cistiú méadaithe do ghníomhaíochtaí comhionannais inscne ó thaobh fostaíochta agus fáis de, chomh maith leis an bhforéigean inscnebhunaithe agus an bhearna phá idir fir agus mná a chomhrac, an bhearna phá sa phinsean idir fir agus mná, tionchar na ngéarchéimeanna ar mhná, príomhshruthú inscne agus buiséadú ráta méadaitheach na bochtaineachta i measc na mban, chomh maith le cearta agus daonlathas agus an smacht reachta; á chur in iúl gur geal léi, chun na críche sin, an comhar leanúnach idir EIGE agus an Coiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne (FEMM); ag cur béim ar na hiarrachtaí

ollmhóra a dhéanann EIGE chun cuspóirí, luachanna agus tosaíochtaí Pharlaimint na hEorpa a áirithiú; ag tacú go láidir le hobair na hInstitiúide, lena gcuirtear ar chumas an Choiste, trí bhíthin staidéar, taighde agus sonraí ardcháilíochta, a chuid oibre a dhéanamh i gceart; á thabhairt dá haire a thábhachtaí atá sé sonraí iontaofa atá imdhealaithe ó thaobh inscne de a bheith ar fáil chun go bhféadfar beartais a cheapadh ar bhonn fianaise; ag cur sonrú sa rannchuidiú luachmhar is féidir le EIGE a dhéanamh le Coistí uile Pharlaimint na hEorpa agus le gníomhaireachtaí eile an Aontais chun príomhshruthú inscne a chomhtháthú ar bhealach níos fearr i mbeartais uile an Aontais;

3. á thabhairt dá haire go bhfuil leibhéal ard leanúnach feidhmiúcháin buiséid ag EIGE, in ainneoin easpa foirne leanúnaí na gníomhaireachta, le leithreasuithe faoi chomhair gealltanas suas le 97.91 % in 2022 (i gcomparáid le 98.92 % in 2021), agus ráta leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí 81.10 % (72.16 % in 2021);

4. ag aithint an laghdaithe, ar chaiteachas oibríochtúil tabhairt anonn EIGE, go 42.28 % in 2023 (54.79 % in 2022);

5. á thabhairt dá haire gur dheimhnigh Cúirt Iniúchóirí na hEorpa, go gcuirtear i láthair go cothrom, ar gach slí ábhartha, a staid airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022, i gcuntais bhliantúla EIGE, agus gur tháinig deireadh le torthaí a cuid oibríochtaí, a shreafaí airgid, agus na hathruithe ar ghlansócmhainní don bhliain ina dhiaidh sin;

6. á chur in iúl go bhfuil sí den tuairim bunaithe ar na sonraí atá ar fáil faoi láthair, gur féidir urscaoileadh a dheonú do Stiúrthóir EIGE i ndáil le cur chun feidhme bhuiséad EIGE don bhliain airgeadais 2022.

IARSCRÍBHINN: NA hEINTITIS NÓ NA DAOINE ÓNA bhFUAIR AN RAPÓIRTÉIR IONCHUR

Dearbhaíonn an gCathaoirleach ina cháil mar rapóirtéir, faoina fhreagracht eisiach nach bhfuair sé ionchur ó aon eintiteas ná ó aon duine atá le lua san Iarscríbhinn seo de bhun Airteagal 8 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacha Nós Imeachta.

FAISNÉIS MAIDIR LE GLACADH SA CHOISTE AR IARRADH TUAIRIM AIR

Dáta an ghlactha	24.1.2024
Toradh na vótála críochnaithí	+: 23 –: 4 0: 2
Feisirí a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Comhaltaí ionaid a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Comhaltaí ionaid faoi Riail 209(7) a bhí i láthair ag an vótáil chríochnaitheach	Milan Brglez, Rainer Wieland

VÓTÁIL CHRÍOCHNAITHEACH LE GLAO ROLLA SA CHOISTE AR IARRADH TUAIRIM AIR

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Eochair do na siombailí a úsáidtear:
+ : i bhfabhar
- : i gcoinne
0 : staonadh